O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI MILLIY KITOB PALATASI
INV. №

Халқ сўзи

Ўзбекистон – келажаги буюк давлат

1991 йил 1 январдан чиқа бошлаган ● E-mail: info@xs.uz ● 2006 йил 16 июнь, № 115 (3914) Жума

ҲАМКОРЛИК ВА ТАРАҚҚИЁТНИНГ ОЙДИН ЙЎЛИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов ШҲТнинг юбилей саммитида иштирок этди

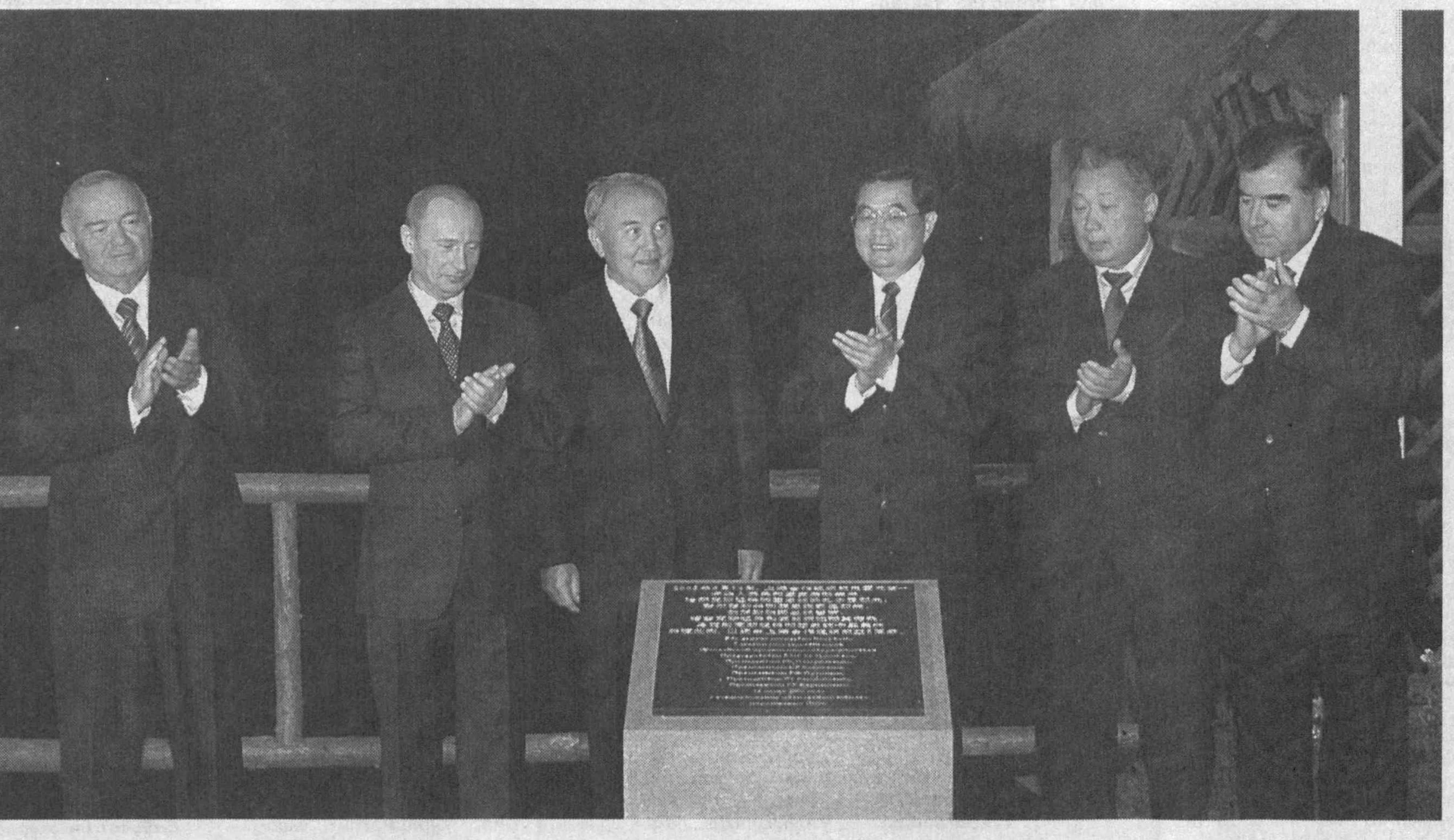

ШАНХАЙ, 15 июнь (ЎзА махсус мухбири Анвар Бобоев хабар қилади). Бу ерда Шанхай ҳамкорлик ташкилотига аъзо мамлакатлар давлат раҳбарларининг навбатдаги саммити бўлди. У Давлат раҳбарлари кенгашининг тор доирадаги учрашуви билан бошланди. Унда Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов, Россия Федерацияси Президенти Владимир Путин, Хитой Халқ Республикаси Раиси Ху Цзиньтао, Қозоғистон Республикаси Президенти Нурсултон Назарбоев, Қирғизистон Республикаси Президенти Қурманбек Бакиев ва Тожикистон Республикаси Президенти Имомали Раҳмонов иштирок этди.

Учрашувда ШҲТни янада ривожлантиришга, Котибият, Минтақавий аксилтеррор тузилма ва Ишбилармонлар кенгаши фаолиятини такомиллаштиришга, аъзо давлатлар ўртасида сиёсий, савдо-иқтисодий, ижтимоий-маданий алоқаларни кенгайтиришга оид масалалар муҳокама қилинди. Давлат раҳбарлари хавфсизлик муаммолари, дунёда ва ШҲТ минтақасида рўй бераётган воқеалар юзасидан фикр алмашдилар.

Кузатувчи ва таҳлилчилар мазкур саммит ШҲТнинг халқаро майдондаги нуфузи ортиб бораётганини, ташкилот ўзи қамраган кенг минтақада тинчлик ва тараққиётни таъминлашда муҳим ўрин тутаётганини намойиш этишини таъкидламоқда.

Президентларнинг тор доирадаги учрашувида ШҲТ доирасидаги ишлар аллақачон муҳокамадан амалиётга ўтгани таъкидланди. Хусусан, "уч ёвуз куч" — террорчилик, айирмачилик ва экстремизмга қарши курашдаги ҳамкорлик бўйича шу вақтгача уч маротаба қўшма машқлар ўтказилгани яхши мисолдир. Шунингдек, Тошкентдаги Минтақавий аксилтеррор тузилма воситаси билан кенг кўламда ахборот алмашуви йўлга қўйилганини, "ШҲТ — Афғонистон "мулоқот гуруҳи тузилганини таъкидлаш ўринли. Маълумотларга қараганда, Минтақавий аксилтеррор тузилма фаолияти туфайли 2005 йилнинг ўзида неча ўнлаб марта содир этишга киришилган террорчилик ҳаракатининг олди олинган.

Шанхай учрашуви халқаро сиёсатда муҳим аҳамиятга молик қатор масалалар муҳокама қилингани билан ҳам эътиборлидир. Дунёда унга кўрилган тайёргарлик ва саммитнинг ўзи диққат билан кузатиб борилди. Бунга эса ташкилот қисқа вақтда тараққий этгани, хавфсизлик ва иқтисодий ҳамкорликни таъминлашга қодир халқаро тузилма сифатида шаклланганi асосий сабабдир.

Таҳдидлар ва хавф-хатарларни баҳолашдаги ёндашувларнинг уйғунлиги, хавфсизликнинг узвийлигидан келиб чиққан ҳолда ҳамкорлик қилиш аъзо давлатларни бир-бирига янада яқинлаштиради. Мақсадларнинг муштараклиги сиёсий, иқтисодий, ижтимоий-маданий муаммоларни ечишда ўзаро ҳурмат ва ишонч руҳи ҳукм суришини таъминламоқда.

Савдо-иқтисодий ҳамкорлик доирасида эса аъзо давлатлар ўртасида энергетика ва транспорт соҳасидаги алоқаларни янада ривожлантиришга қаратилган қўшма лойиҳалар тузилгани диққатга сазовордир. Яна бир эътиборли жиҳати шундаки, аъзо мамлакатлар бу йўналишда икки томонлама ва кўп томонлама асосда ҳаракат қилмоқда.

Мажлисда Президентлар сармоявий ҳамкорлик, сув-энергетика захиралари, ерости ва ерусти бойликларидан унумли фойдаланиш, коммуникация ва ахборот тизимларини барпо этиш лойиҳалари, автомобиль, темир йўл магистралларини ривожлантириш масалалари юзасидан ҳам фикр алмашдилар.

ШҲТ саммити арафасида ҳукумат бошлиқлари, парламентлар раҳбарлари, хавфсизлик кенгашлари котиблари, мудофаа, ташқи сиёсат, иқтисодиёт ва ташқи савдо маҳкамалари раҳбарлари, савдо-саноат палаталари раисларининг учрашувларини ўтказиш анъанага айланган. Шанхай саммити доирасида бу сафар ишбилармонларнинг учрашуви ҳам ўтказилди. Президентлар Ишбилармонлар кенгашининг тузилишини маъқулладилар. Бу тузилма Банклараро уюшма ва Тараққиёт жамғармаси билан бирга иш одамларининг бевосита ҳамкорлигини ривожлантиришга хизмат қилади.

Шу йил 30 май куни Москвада ШҲТ давлатлари парламентлари раҳбарларининг йиғилиши бўлиб ўтган эди. Унда олий қонун чиқарувчи органлар раҳбарларининг учрашувларини мунтазам равишда ташкил этиш борасида фикрлар баён қилинди. Президентлар бу ташаббусни ҳам маъқулладилар.

Давлат раҳбарлари кенгашининг кенгайтирилган тартибдаги мажлисида ШҲТга аъзо давлатлар раҳбарлари билан бирга, ташкилотда кузатувчи мақомини олган давлатлардан вакиллар — Эрон Президенти Маҳмуд Аҳмадинежад, Покистон Президенти Парвез Мушарраф, Мўғулистон Президенти Намбарин Энхбайар, Ҳиндистон нефть ва табиий газ вазири М.Деора ҳамда саммит раисининг меҳмонлари — Афғонистон Президенти Ҳамид Карзай, МДҲ Ижроия қўмитаси раиси В.Рушайло, Жануби-шарқий Осиё давлатлари уюшмаси (АСЕАН) Бош котибининг ўринбосари У.Виллакорта қатнашди.

Мажлисда иштирокчилар ШҲТ доирасидаги савдо-иқтисодий, ижтимоий-маданий, илмий-техникавий ҳамкорликни ривожлантириш масалалари юзасидан фикр алмашдилар. Аъзо ва кузатувчи давлатлар ўртасида турли соҳалардаги алоқаларни ривожлантириш масалалари муҳокама қилинди.

Ўзбекистон раҳбари ўз нутқида халқаро ҳамжамиятнинг саъй-ҳаракатларига қарамасдан жаҳон таҳдид ва хавф-хатарлардан халос бўла олмаётганини таъкидлади.

— Халқаро ҳамжамиятнинг саъй-ҳаракатларига қарамай, бугунги кунда дунёда ҳамон "оловли нуқталар", ҳудудий ва минтақавий низолар, миллий ва диний зиддиятлар хавфи, иқтисодий ва ижтимоий таҳдидлар сақланиб турибди, — деди Ислом Каримов. — Афғонистондаги беқарорлик, наркотик ишлаб чиқаришнинг ҳажми ортаётгани, мамлакатдаги халқаро коалиция кучларининг бу иллатларга қарши ҳаракатлари кутилган натижани бермаётгани жиддий ташвиш туғдирмоқда. ШҲТга аъзо мамлакатлар Европа ва Осиё қитъаларидаги улкан ҳудудни қамраб олган. Аҳолиси эса дунё нуфусининг тўртдан бирини ташкил қилади. Шулардан аёнки, ШҲТ қамраган минтақа улкан салоҳиятга эга. Айниқса, транспорт, энергетика, қурилиш каби соҳаларда имкониятлар жуда катта. Мажлисда бу салоҳиятни тўла ишга солиб, имкониятларни амалий натижаларга айлантириш борасида батафсил фикр алмашилди.

ШҲТ Давлат раҳбарлари кенгашининг саммити ниҳоясига етгач, ҳужжатларни имзолаш маросими бўлиб ўтди. Унда ШҲТнинг беш йиллиги декларацияси, Шанхай ҳамкорлик ташкилотига аъзо мамлакатлар раҳбарларининг халқаро ахборот хавфсизлиги тўғрисидаги баёноти, Террорчилик, айирмачилик ва экстремизмга қарши кураш бўйича 2007-2009 йилларга мўлжалланган ҳамкорлик дастурига доир қарор, ШҲТ мамлакатлари ҳудудида қўшма аксилтеррор машқларини ташкил этиш ва ўтказиш тартиби тўғрисидаги битим, Аъзо давлатлар ҳудудига террорчилик, айирмачилик ва экстремистик фаолиятга дахлдор кишилар кириб келишини аниқлаш ва бундай йўлларни тўсиб қўйиш борасидаги ҳамкорлик тўғрисидаги битим, Таълим соҳасидаги ҳамкорлик тўғрисидаги ҳукуматлараро битим, ШҲТ Ишбилармонлар кенгашининг таъсис сессияси якунлари тўғрисидаги протокол имзоланди. Ташкилот доирасида Банклараро уюшма аъзолари ўртасида минтақавий иқтисодий ҳамкорликни қўллаб-қувватлаш бўйича ҳаракат дастури қабул қилинди.

Саммит қатнашчилари оммавий ахборот воситалари вакиллари билан учрашдилар.

Унда музокаралар "Шанхай руҳи"-га мос тарзда ўтгани, ШҲТ доирасидаги алоқаларга доир ва бошқа қатор минтақавий ҳамда халқаро масалалар юзасидан атрофлича фикр алмашилгани таъкидланди. Ушбу саммит ташкилот фаолиятининг самарадорлиги ошиб бораётганини, унинг халқаро нуфузи юксалаётганини кўрсатгани алоҳида қайд қилинди.

ХХР Раиси Ху Цзиньтаонинг фикрича, бугун имзоланган ҳужжатлар ташкилотни ривожлантириш йўлидаги янги қадам бўлди.

Ўзбекистон раҳбари бугунги саммит ва унинг натижалари икки хулосага олиб келишини қайд этди. Аввало, ушбу саммит ШҲТнинг долзарблиги ва нуфузли ташкилотга айланганини кўрсатди. Музокаралар ШҲТнинг истиқболи порлоқ, ташкилот доирасидаги ҳамкорлик эса катта салоҳиятга эга эканлигини намоён қилди. "ШҲТнинг келажаги бизнинг саъй-ҳаракатларимизга боғлиқдир", деди Ислом Каримов.

Россия Президенти Владимир Путин ШҲТ халқларимиз турмуш даражасини бир-бирига яқинлаштиришга, Марказий Осиёни дунёнинг гуллаб-яшнаётган ҳудудига айлантиришга хизмат қилаётганини таъкидлади.

Расмий тадбирлардан сўнг, ШҲТга аъзо мамлакатлар санъат усталарининг катта концерти бўлди. Унда Ўзбекистон вакиллари ҳам қатнашдилар. Яхши анъанага айланган бу тадбир маданияти ва санъати турлича бўлган халқларни бир-бирига яқинроқ таништиришда, бир-бирининг маданияти ва санъатини ўрганиш ва тарғиб этишда муҳим аҳамиятга эгадир.

Шу билан ШҲТнинг юбилей саммити ниҳоясига етди. У аъзо ва кузатувчи давлатлар ўртасидаги ўзаро манфаатдорлик, ҳурмат ва ишончга асосланган муносабатларни янада ривожлантиришга, тинчлик ва хавфсизликни мустаҳкамлашга оид масалаларни баҳамжиҳат ҳал этиб боришга, халқларимизнинг фаровонлигини оширишга хизмат қилиши шубҳасиздир.

(ЎзА).

Абдувоҳид ТЎРАЕВ олган сурат.

12-15 июнь кунлари Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатасининг навбатдаги мажлиси бўлиб ўтди.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИНИНГ ҚОНУНЧИЛИК ПАЛАТАСИДА

Депутатлар муҳокамасига иккинчи ўқишда тақдим этилган «Солиқ маслаҳати тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонуни лойиҳаси ҳақида Бюджет ва иқтисодий ислоҳотлар қўмитасинингт аъзоси А.Тўхтабоев маъруза қилди. Моддама-модда мукокама чоғида қонун лойиҳасининг солиқ маслаҳатчилари мақоми, солиқ маслаҳатчилари ташкилотларининг ҳуқуқ ва мажбуриятлари, солиқ маслаҳатини амалга оширувчи шахслар фаолиятининг кафолатлари ҳақидаги, солиқ маслаҳатчиларига нисбатан қўйиладиган малака талаблари тўғрисидаги нормалари ва бошқа моддалари ҳар томонлама кўриб чиқилди. Қонун лойиҳаси киритилган таклифлар ва билдирилган мулоҳазаларни ҳисобга олган ҳолда иккинчи ўқишда қабул қилинди.

Меҳнат ва ижтимоий масалалар қўмитасининг раиси И.Насриев «Тадбиркорлик субъектларини ҳуқуқий ҳимоя қилиш тизими такомиллаштирилганлиги ҳамда уларнинг молиявий жавобгарлиги эркинлаштирилганлиги муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартиш ва қўшимчалар киритиш тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси қонуни лойиҳасини тақдим этди. Муҳокама чоғида қонун лойиҳасининг «Биржалар ва биржа фаолияти тўғрисида»ги, «Давлат санитария назорати тўғрисида»ги, «Аудиторлик фаолияти тўғрисида»ги, «Табиатни муҳофаза қилиш тўғрисида»ги, «Маҳаллий давлат ҳокимияти тўғрисида»ги, «Ветеринария тўғрисида»ги, «Стандартлаштириш тўғрисида»ги, «Маҳсулотлар ва хизматларни сертификатлаштириш тўғрисида»ги қонунларга, шунингдек Ўзбекистон Республикасининг Маъмурий жавобгарлик тўғрисидаги кодексига, Ўзбекистон Республикасининг Божхона кодексига ва бошқа бир қатор қонун ҳужжатларига ўзгартишлар киритиш ҳақидаги моддалари чуқур таҳлил қилинди. Қонун лойиҳасининг моддама-модда муҳокамаси вақтида барча сиёсий партиялар фракциялари вакиллари иштирок этдилар. Ҳужжатни такомиллаштириш юзасидан киритилган таклифлар ва билдирилган мулоҳазалар ҳисобга олинган ҳолда қонун лойиҳаси иккинчи ўқишда қабул қилинди.

«Фирма номлари тўғрисида»ги ҳамда «Фирма номлари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонуни қабул қилинганлиги муносабати билан Ўзбекистон Республикасининг айрим қонун ҳужжатларига ўзгартишлар киритиш ҳақида»ги қонун лойиҳалари тўғрисида депутатларга Саноат, қурилиш ва савдо масалалари қўмитасининг аъзоси К.Жумамуротова ахборот берди. Қонун лойиҳаларининг моддама-модда муҳокамаси чоғида депутатлар баён этган бир қатор таклифлар ва мулоҳазалар ҳисобга олинган ҳолда қонун лойиҳалари иккинчи ўқишда қабул қилинди.

Бюджет ва иқтисодий ислоҳотлар қўмитасининг аъзоси А.Эрдонаев «Банклар ва банк фаолияти тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунининг 7-моддасига қўшимча киритиш ҳақида»ги қонун лойиҳаси тўғрисида ахборот берди. Бўлиб ўтган савол-жавоблар ва муҳокамадан кейин мазкур Қонун Қонунчилик палатаси томонидан қабул қилинди.

(ЎзА).

Маърифат соати

Ҳаётнинг бир ҳақиқати бор: ким нимани хор қилса, ўшанга зор бўлади. Айниқса, нонни увол, сувни исроф қилиб бўлмайди. Бу — гуноҳларнинг каттаси. Агар бундай ҳолат жамият миқёсида авж олиб кетса, қийинчилик келиб чиқади. Шунинг учун ҳам уволга йўл қўйиб бўлмайди.

НАСИБАНГИЗ БУТУН БЎЛСИН

Нонни увол, сувни исроф қилманг

Келинг, яхшиси, бугунги ҳаётимизга бир назар ташлайлик. Ечимини кутаётган масалалар бор, аммо тўкинчилик, мўл-кўлчилик ҳукмрон. Энг муҳими, биз исрофгарчиликка йўл қўймаслигимиз зарур. Бироқ уволга муносабатимиз ҳар хил: биров бир бурда нонни азиз деб билса, бошқа биров шу азиз неъматни чиқитга чиқаришдан тап тортмайди. Биров тоза ичимлик сувни зар деб билса, бошқа биров шундай сувни пивони яхлатиш учун оқизиб қўймоқда.

Нимасини айтасиз, ҳозир ўзимизнинг буғдойранг хонимлар ва жаноблар орасида ҳам, афсуски, бола ўрнига ит етаклашни эп кўраётганлар кўпайиб боряпти. Улар инсонларга — етим-есирлар, бева-бечоралар ва кам таъминланган оилаларга меҳр-мурувват кўрсатиш ўрнига итни уйининг тўрига ўтқазишяпти. Аслида, кам таъминланганлар олдида ўзининг шоҳона ҳаётини кўз-кўз қиладиганларни ким деб аташ мумкин? Айтмоқчи бўлган фикрим шуки, яхши инсон ўзидан ортганини, яъни ортиқчасини қизғанмасдан, увол қилмасдан бировларга беради. Қанийди, ҳамма бойлар, ўзига тўқ одамлар ҳамиша шундай қилишса?! Бу, аввало, савоб ва саховат, қолаверса, бу билан уволнинг олди олинади.

Орамизда шундай одамлар борки, улар қарияларнинг нонни увол, сувни исроф қилмаслик ҳақидаги ҳикматомуз гапларига парво қилишмайди. Кўпинча бу ўгит ёшларнинг бу қулоғига кириб, у қулоғидан чиқиб кетади. Баъзан иссиқ, юмшоқ нон турганда, «увол бўлмасин» деб суви қочган нонни дастурхонга қўядиганларни хасис, зиқна дейишади. Ноннинг эски-янгиси бўлмайди. Нон ўз номи билан азиз.

Майли, ўтган асрнинг йигирманчи-ўттизинчи йилларидаги ҳамда иккинчи жаҳон уруши давридаги очарчиликларни қўятурайлик-да, олтмишинчи йиллар бошидаги қийинчиликни эслайлик. Буғдойзорни камайтириб, маккажўхоризорни кўпайтиришди, чорвага қирон келтириб, гўштнинг нархини оширишди. Хўш, оқибат нима бўлди? Бир кунда бир кишига бир буханкадан ортиқ нон сотмайдиган бўлишди. Қоплаб ун сотишни таъқиқлаб қўйишди. Африканинг қайсидир давлатидан олиб келинган қандайдир жониворнинг гўштини дўконларда тансиқ таом сифатида, ўлчаб сотишди. Ўшанда увол қилинган буғдойнинг ва қирон келтирилган чорванинг ўрнини ҳеч нарса қоплай олмади.

Афсуски, бунинг учқунлари ҳозир ҳам йўқ эмас. Айни буғдой пишган пайтда тонналаб сотиб олиб ва ғамлаб қўйиб, сўнгра уни ем ўрнида ишлатаётган ноинсоф бойваччалар қилиғига нима дейсиз? Биз алоҳида ем учун экилган донни назарда тутмаяпмиз. Ваҳоланки, бу бойваччалар ён қўшнилари, яқин қишлоқдошлари ёки қариндошларига меҳр-мурувват кўрсатиб ёрдам беришни хаёлларига ҳам келтиришмайди. Ҳали халқнинг хотирасидан ўчгани йўқ. Уруш пайтида биров нон еса, биров кунжара еган. Ҳозир ҳамма жойда чорвага ем — кунжараю шелухадан тортиб, омухта ему дағал хашаккача бемалол сотилаётган пайтда буғдойни молга бериш инсофданми?

(Давоми 2-бетда).

Савдо-иқтисодий алоқалар ривожланмоқда

Россия Федерацияси Томск вилоят губернатори ўринбосари А.Черевко бошчилигидаги россиялик ишбилармон доира вакиллари делегацияси Ўзбекистонга келди.

Мазкур ташриф Россия Федерациясининг Томск вилоят Савдо-саноат палатаси билан ҳамкорликда Ўзбекистон Республикаси Савдо-саноат палатаси томонидан ташкил этилган бўлиб, жорий йилнинг апрел ойида ўтказилган Ўзбекистон — Россия Бизнес-форумининг мантиқий давоми ҳисобланади.

Пойтахтимиздаги "Марказий" меҳмонхонасида бўлиб ўтган анжуманда Томск вилояти маъмурияти вакиллари ва Савдо-саноат палатаси раҳбарияти, шунингдек, Томск вилояти ва мамлакатимиздаги машинасозлик, электротехника, қурилиш, нефть-газ, мебелсозлик, ўрмон ва ёғочни қайта ишлаш соҳаларида фаолият юритувчи ишбилармонлар иштирок этди.

Ташриф давомида ўзбекистонлик ишбилармонлар ҳамда соҳа етакчилари учун Томск вилояти кўргазмаси ташкил этилди. Унда мамлакатимиз тадбиркорлари Россия компаниялари ва фирмаларининг имкониятлари, маҳсулотлари билан яқиндан танишиб, турли соҳаларда ўз ҳамкорларини топиши мумкин. Учрашув давомида, шунингдек, Ўзбекистон ва Томск вилояти ўртасидаги савдо-иқтисодий алоқаларни янада ривожлантириш истиқболлари ҳам муҳокама қилинди.

Юлдуз РИЗАЕВА,
"Халқ сўзи" мухбири.

Қўмитанинг сайёр йиғилиши

Нукусда Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси Қонунчилик палатаси Халқаро ишлар ва парламентлараро алоқалар қўмитасининг сайёр йиғилиши бўлиб ўтди.

Унда «Хотин-қизларни камситишнинг барча шаклларига барҳам бериш тўғрисида»ги Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Конвенциясининг Қорақалпоғистон Республикасидаги ижроси билан боғлиқ масала кўриб чиқилди. Сайёр йиғилишда ўтган йили Қорақалпоғистон миқёсида 12191 нафар хотин-қиз янги иш ўринлари билан таъминланганлиги, касаначилик фаолиятига жалб этилганлиги, 190 нафар аёлга тадбиркорлик фаолиятини ривожлантириш учун имтиёзли кредитлар берилганлиги ва бошқа муайян ишлар бажарилганлиги қайд этилди.

Сайёр йиғилишда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси депутати М. Бурхонова, Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси ўринбосари А. Жонибековаларнинг ахборотлари тингланди.

Йиғилишда Олий Мажлис Қонунчилик палатаси Халқаро ишлар ва парламентлараро алоқалар қўмитаси раиси М. Тешабоев, Қорақалпоғистон Республикаси Жўқорғи Кенгеси Раисининг ўринбосари F. Ражабов иштирок этдилар.

Янгибой ҚЎЧҚОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

Депутат сафардан қайтди

Мамлакатимиз раҳбари Олий Мажлис Сенатининг бешинчи ялпи мажлисидаги маърузасида маҳаллий кенгаш депутатлари билан ишлаш масаласида камчиликлар мавжудлигини қайд этган эдилар. Шундан сўнг сенаторлар ва қуйи палата депутатлари фаолиятида жонланиш сезилди. Айни пайтда Сенат аъзолари ва Қонунчилик палатаси депутатлари жойларга чиқишиб, маҳаллий кенгаш депутатлари корпуси билан ҳамкорликни мустаҳкамлаш борасида муайян ишларни амалга оширмоқдалар. Натижада жойлардаги кўпчилик муаммолар ўз ечимини топаётир.

Қуйи палата депутати Клара ЖУМАМУРОТОВА билан суҳбат жойлардаги учрашувларнинг самарадорлиги ва улардан олинган таассуротлар тўғрисида бўлди.

МУАММОЛАР ЖОЙИДА ҲАЛ ЭТИЛМОҚДА

— Дарҳақиқат, Президентимизнинг ўринли танқидларидан биз депутатлар ҳам тегишли хулосалар чиқардик, — дея гап бошлади Клара Шахназаровна. — Апрель ойининг охирида Хоразм вилоятида ўзим сайланган округда қатор учрашувларда қатнашдим. Сафар чоғида маҳаллий депутатлар билан ҳамкорликни мустаҳкамлаш ва аҳоли ўртасида маънавий-маърифий ва тарғибот-ташвиқот ишларининг таъсирчанлиги ҳамда самарасини ошириш учун учрашувлар ўтказишни ўз олдимизга асосий мақсад қилиб қўйдик.

Бундай мулоқотлар нафақат одамларга, балки бизлар учун ҳам жуда фойдали бўляпти. Масалан, Тошкент тиббиёт академиясининг Урганч филиали ўқитувчи ва талабалари билан учрашув менда жуда катта таассурот қолдирди. Нега десангиз, ҳозирги ёшларимизнинг ўз юртига бўлган садоқати, интилувчанлиги, уларнинг билимга чанқоқлиги ва жамиятимизда рўй бераётган ижобий ўзгаришларга ўз ҳиссасини қўшиш учун қилаётган ҳаракатлари ҳар бир кишини қувонтирмай қолмайди. 500 нафардан зиёд талаба ҳозир бўлган ушбу учрашувда ёшларнинг миллий истиқлол ғояси ҳақидаги билимлари ва юртимиз турмушидаги долзарб муаммолар бўйича дадил саволларида, уларнинг мамлакатимиз ҳаёти, келажагига бефарқ эмаслиги сезилиб турди.

Тан олиш лозим, халқимиз ўртасида миллий истиқлол ғоясини тарғиб қилиш, ёшларимизни Ватанга муҳаббат руҳида тарбиялашда эскича ёндашув ва юзакичилик ҳолатлари ҳозир ҳам йўқ эмас. Мана шу билим масканида бўлганимда бундай самимий учрашувлар жамиятимиз ривожи учун катта нафи тегишига яна бир бор амин бўлдим.

Шу билан бирга, ўзим аъзо бўлган Ўзбекистон Либерал-демократик партияси вилоят кенгашида маҳаллий депутатлар, туман кенгашлари раис ва раис ўринбосарлари, ННТлар раҳбарлари, маҳалла оқсоқоллари ва оммавий ахборот воситалари вакиллари билан учрашувлар ҳам жуда қизғин кечди. Уларда ҳам одамларимизнинг фаол фуқаролик позициясини янада шакллантириш, ён-веримизда содир бўлаётган воқеаларга онгли муносабатда бўлиш билан боғлиқ масалалар диққат-эътиборда бўлди.

— Ёшлар билан учрашувлар ҳақида айтдингиз. Айни пайтда сиз бўлган минтақаларда ногирон болаларнинг аҳволи қандай ва уларга жойларда нечоғли эътибор қаратилмоқда?

— Ўзбеклар — болажон халқ. Она сифатида фарзандларимизнинг кўнгилини, озгина бўлса ҳам, кўтариш, айниқса, ногирон болаларга меҳр улашишни асосий бурчим деб ҳисоблайман. Урганч туманидаги «Гулистон» фермер хўжалиги ҳудудидаги вилоят ногирон болаларни қўллаб-қувватлаш жамиятида бўлган учрашувда кўзмунчоқларни кўриб вужудимдан не-не ҳис-туйғулар кечганини айтишга тил ожиз. Ахир бола, ким бўлмасин, унинг соғлиғи қанақа бўлишидан қатъи назар, улар бизнинг жигарбандларимиз. Ҳар бир боланинг бу дунёда ўз орзуси ва мақсади бор. Ногирон болалар ҳам бундан асло мустасно эмас...

Жамият аъзолари ҳудудда ногирон болалар таҳсил оладиган махсус мактаб ташкил қилишган. Айни пайтда уни таъмирлаш ва жиҳозлаш ишлари кетаяпти. Учрашувга борган Олий Мажлис Сенати аъзоси Вера Пак билан ушбу мактабда зарур шарт-шароитлар яратишда ҳомийлар, ЎзЛиДеП партияси вилоят кенгаши аъзоларини жалб қилишда кўмаклашишга келишиб олдик.

— Клара Шахназаровна, сайловчилар билан яқинда бўлиб ўтган учрашувлар қай тарзда кечди? Уларда асосан қандай муаммолар ўртага ташланди?

— Бу сафар қуйи палатанинг регламенти доирасида бўлиб ўтди ва кўплаб қизиқарли учрашувларга бой, мазмунли кечди. ЎзЛиДеПнинг вилоят кенгаши ҳар ойда маҳаллий депутатлар учун ўқишлар ўтказади. Уларда ҳам ўтган учрашувлардаги каби вилоятдаги долзарб муаммолар кўтарилаяпти. Шундай учрашувлардан бирида Хива туманидаги Саёт қишлоғидаги мактаб қурилиши масаласи ўртага ташланди. Ўша ерда бўлдик. Қишлоқдаги 40-умумтаълим мактаби биноси эскириб, санитария-гигиена талабларига жавоб бермайдиган аҳволда экан. Шу туфайли, биз маҳаллий депутатлар, қишлоқ фуқаролари билан биргаликда вилоят ҳокимлигида бўлдик ва муддаомизни мутасаддиларга айтдик. Шундан сўнг билим маскани давлат умуммиллий дастурига киритилди ва 2007 йилда қайта қуриладиган бўлди.

Бироқ 20 минг киши яшайдиган қишлоқда телефон алоқаси муаммоси ечимини топмаяпти. Туман маркази — Хивадан қарийб 20 километр узоқда жойлашган ушбу ҳудудда ўтган асрнинг 70-йилларида қурилган телефон станцияси яроқсиз ҳолга келиб қолган. Бу масала бўйича «Хоразм Телеком» раҳбари Ортиқ Оллобергенов ҳузурида бўлганимизда, у мазкур муаммонинг ечимини топиш тарафдори эканини, аммо айни пайтда маблағ етишмаётганини айтди. Ўзингиз ўйланг, юртимизда ахборот коммуникациялари, компьютер технологиялари, интернет тармоғи шиддат билан ривожланаётган бир пайтда бундай катта қишлоқ аҳли оддий телефон хизматидан фойдаланиш имконига эга эмаслигини қандай тушуниш мумкин?!

— Ушбу сафар фуқаролар йиғини раиси (оқсоқоли) ва унинг маслаҳатчиларининг сайловлари ўтказилаётган даврга тўғри келди. Уларда қатнаша олдингизми?

— Албатта, сафар давомида бир нечта оқсоқол сайловида иштирок этдим. Ҳақиқий демократик тамойиллар асосида ўтган ушбу тадбирларда фуқароларнинг сиёсий онги тобора юксалаётгани яққол намоён бўлди.

Шунингдек, ушбу сиёсий тадбирларда фуқаролар коммунал хизмат тўловлари, ичимлик суви, электр энергияси ва табиий газ таъминоти ҳамда ҳудудни ривожлантириш билан боғлиқ муаммоларни кўтаришди. Билasizми, аҳоли, айниқса, кўпқаватли уйларда яшовчилар орасида боқимандалик кайфиятида юрганлар ҳали ҳам йўқ эмас. Бундай кишилар ҳамон яшаётган уйини кимдир таъмирлаб бериши ёки сув, газ олиб келишини кутиб ўтиришади. Айримлари «Бу уй илгари фалон заводники, фабриканики, ташкилотники эди», дейишади. Ахир замон ўзгарди. Энди улар ўша уйларнинг хўжайинлари бўлишди. Демак, улар ўз уйлари, унинг сақлаш, асраб-авайлаш учун масъулдирлар. Ўша сайловларда бўлганимизда ҳам баъзилар уй-жой коммунал хизматидан норози бўлишди. Масалан, Урганч шаҳридаги 23-сонли маҳаллада фуқаролар «Кўпқаватли уйларда коммунал хизмат яхши эмас, электр, сув таъминотида узилишлар бор», деб айтишди. Маълум бўлишича, маҳаллада 25 та кўпқаватли уй, учта ширкат мавжуд экан. Аҳолининг коммунал тўловлар бўйича қарзи эса бир неча ўн миллион сўмдан ошибди. «Қарс икки қўлдан» дейишади. Ахир фуқаролар ушбу тўловларни вақтида узишмаса, қаердан электр энергияси, сув ёки газ таъминоти яхши бўлиши мумкин? Бундай аҳволда ширкатлар аҳолига маромида хизмат кўрсата оладими?

Назаримда, бундай аҳвол юзага келишининг сабаби айрим фуқароларнинг ўз ҳуқуқларини тўлиқ билмаслиги, қабул қилинаётган қонунлар ва бошқа ҳуқуқий-меъёрий ҳужжатлардан бехабар қолаётганида бўлса керак.

Президентимиз яқинда «Хусусий уй-жой мулкдорларининг ширкатлари тўғрисида»ги Қонунни имзоладилар. Унда уй-жой мулкдорлари ва ширкатларнинг ҳуқуқ ва маъсулиятлари аниқ-тиниқ кўрсатилган.

— Тадбиркорлар ва ишбилармонлар ҳаракати вакили сифатида сафар давомида ушбу соҳани ривожлантириш борасида қилинган ишлар тўғрисида тўхталсангиз...

— Сайловчилар билан учрашувларда тадбиркорликни ривожлантириш ва бу борадаги муаммоларни ҳал этиш бўйича кўплаб саволлар беришади. Албатта, бу соҳа ҳамиша диққат-эътиборимизда. Партиямизнинг Хоразм вилоят Кенгаши қошида «Сиёсий таълим маркази» мавжуд. Унда ЎзЛиДеП вилоят, шаҳар ва туман кенгашларига сайланган депутатлар, бошланғич партия ташкилоти раҳбар ва масъуллари учун доимий ўқув семинарлари ташкил этилган. Масалан, жорий йилда ана шундай бешта семинар ўтказдик. Мазкур анжуманларда турли муаммолар қатори тадбиркорликни ривожлантириш борасида Президентимиз қабул қилган фармон ва қарорларни кенг тарғиб этиш ҳамда тадбиркорлар фаолиятида дуч келаётган муаммоларни ҳал қилиш бўйича кўплаб амалий таклиф ва фикр-мулоҳазалар билдирилаяпти. Жумладан, бугунги кунда аёлларни тадбиркорлик ва касаначилик билан шуғулланишига кўмаклашиш муҳим ишдир. Айни пайтда бу йўналишлар бўйича фаолиятни кучайтирмоқдамиз.

«Халқ сўзи» мухбири Салим ДОНИЁРОВ суҳбатлашди.

НАСИБАНГИЗ БУТУН БЎЛСИН

Нонни увол, сувни исроф қилманг

(Давоми. Боши 1-бетда).

Хорижий давлатларда бўлганимда ҳар сафар катта-катта шаҳарларни Тошкентга, Самарқандга қиёслайман. Йўқ, ҳеч қайсиси бизнинг шаҳарларга тенглаша олмайди. Шубҳасиз, аввало, улар нон шаҳри эканлиги билан. Масалан, Самарқанд нони санъат асари даражасида эканлиги аниқ. Баъзан атайлаб нон ёпиладиган ёки сотиладиган жойга бориб томоша қиламан. Ё нонвойнинг сеҳри бор, ё оловнинг?.. ЮНЕСКО ўзбек гиламчилигини ҳамда Самарқанднинг мовий сополчилигини ўз дастурига киритганлигини эшитдик. Ажаб эмас, энди бу нуфузли халқаро ташкилот ўзбек новвойчилигини ҳам ўз дастурига киритса?!

Тўғрисини айтсак, ноннинг ва сувнинг қадрини хорижда бўлганингизда биласиз. Ўз уйимизда бунга унчалик эътибор қилмаймиз. Хорижда ҳаммаси ўлчовли ва ҳисобли. Хитойда ўн кун бўлган бўлсак, ҳар куни уч маҳал нонни илтимос қилиб едик. Олиб келганлари ошқозонга етиб бормай, тишнинг ковагида қолиб кетади. Мисрда ҳам нонни увол қилмай «ўлчаб» беришаркан. Кувайтда ишлагани борган ўзбек йигитларини учратдик. «Келганимиздан бери ҳали бирон марта қорнимиз тўйиб нон еганимиз йўқ» дейишди улар.

Биз, ўзбекларнинг бир кунимизни нонсиз тасаввур қилиб кўринг-чи? Агар Самарқанд, Андижон, Марғилон, Шаҳрисабз, Ғиждувон, Хива ва бошқа шаҳарлардаги новвойларнинг нонларини қиёсласангиз, бу улуғ неъмат Ўзбекистоннинг, ўзбекларнинг фахри даражасида азиз ва табаррук эканлигига ишонамиз. Муътабар неъматни увол қилишдан оғир гуноҳи азим йўқ. Буни, аввало, фарзандларимизга тушунтириш бизнинг ота-оналик бурчимиз.

Юртимиздан ташқарига чиққанлар яхши билишади, аксарият хорижий давлатларда чой қиммат неъматлардан бири ҳисобланади. Бу қуруқ чой қиммат бўлгани учун эмас. Аксинча, сув қуруқ чойдан қимматроқ. Ҳамёнингиз кўтарсагина чойнаги билан чой олиб ичасиз. Бир пиёласи фалон пул. Чунки кўп давлатларда тоза ичимлик суви биздагидек водопровод жўмрагидан оқиб турмайди. Уни савдо дўконларидан сотиб оласиз. Ҳатто ҳар жиҳатдан ўзимизга яқин бўлган Туркияда ҳам шундай экан. Ўйлаб, чойхўрлик қиласиз.

Ўзбекистонда эса бутунлай бошқача манзара. Ўзбекона чойхўрликка нима етсин! Чойхўрлик жони-дилимиз! Бу яхши. Бироқ чойга, овқатга ишлатиладиган тоза сув билан машина ювишимиз, томорқа суғоришимиз, уни беҳуда кўчага, ариққа оқизиб қўйишимиз... кўрнамаклик эмасми?! Бўлмаса, кўпчилигимиз шундай тоза сувни исроф қилиш увол эканлигини биламиз. Демак, билиб туриб гуноҳга ботяпмиз.

Агар баъзи бировларга сувни исроф қилмасликни айтсангиз, «Тавба, крандан оқиб турган сувни ҳам қизғанишади-я» деб ажабланишади. Ёки бўлмаса: «Ишинг бўлмасин, хоҳласам машина юваман, хоҳласам томорқа суғораман» дейдиганлар ҳам топилади. Турар-жой ширкатлари қаёққа қараяпти, дерсиз. Уволдан қўрқмайдиган пулдорлар нималар қилмаяпти, дейсиз. Умуман, ҳар жиҳатдан шоҳона ҳаёт кечираётган пулдорларга увол ҳақида гапирсангиз, бу одам соғми ўзи, деб устингиздан куладиганлар ҳам бор.

Биродарлар, нон — ризқ-рўзимиз, сув — ҳаётимиз манбаи! Уларни увол қилишга ҳаққимиз йўқ. Ноннинг ушоғини ва сувнинг томчисини авайласаккина юртимизни тўкин-сочинлик, хонадонимизни барака, ҳаётимизни фаровонлик тарк этмайди. Насибамизнинг бутунлиги шундан!

Иброҳим НОРМАТОВ, Ўзбекистонда хизмат кўрсатган журналист.

Қарор ва ижро

Истиқлол йилларида мамлакатимиз раҳбарининг транспорт-коммуникация воситаларини модернизация қилиш, соҳада ислоҳотларни янада жадаллаштириш борасидаги ташаббуси ва бевосита йўл-йўриқлари туфайли пойтахт аҳолисига транспорт хизмати кўрсатишда бир қатор ижобий ютуқлар қўлга киритилаяпти. Йўловчи ташиш транспорти фаолиятини тубдан яхшилаш, бунинг учун шаҳар транспорт воситалари таркибини замонавийлари билан бойитишга алоҳида эътибор қаратилаяпти. Автобус парклари янгиланиб, бугунги кун талабларига мос сервис хизматлари йўлга қўйилмоқда. Тегишли қонунчилик ва меъёрий-ҳуқуқий базанинг яратилиши эса хизмат кўрсатиш ҳажми ҳамда сифатини янада ошириш имконини бераётир. Айниқса, Президентимизнинг "Тошкент шаҳрида йўловчи транспортини ташкил этиш тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида"ги Фармони пойтахтимиз аҳолиси ва меҳмонларига транспорт хизмати кўрсатишни яхшилаш, турли мулкчилик шаклидаги йўловчи ташувчилар ўртасида рақобат муҳитини яратиш, аҳолига намунали хизмат кўрсатиш, йўловчи ташишлар бўйича буюртмачи ва пудратчи вазифаларини аниқ белгилаш, шунингдек, ҳайдовчиларнинг моддий манфаатдорлигини оширишда дастуриламал вазифасини ўтамоқда.

Жамоат транспорти:

ХАВФСИЗЛИК — БОШ МЕЗОН

Маълумки, Фармонга кўра, "Тошшаҳарйўловчитранс" акциядорлик компанияси негизида "Тошшаҳартрансхизмат" уюшмаси ташкил этилди. Мазкур уюшма ўз таркибига пойтахт йўловчи транспорти тизимида фаолият юритаётган барча мулк шаклидаги хўжалик субъектларини бирлаштирди. Бу, ўз навбатида, йўловчилар эҳтиёжини тўла қондириш, йўл ҳаракати хавфсизлигини таъминлаш, йўналишларда бир маромда ва ишончли қатновни назорат қилиш, транспорт воситаларининг сақланиши ва улардан мақсадли фойдаланиш устидан мониторинг олиб бориш имконини беради.

Ҳужжат қабул қилинганидан то бугунга қадар муайян ишлар амалга оширилди, тизимда бир қатор янгиликлар жорий этилди. Бу қувонарли ҳол, албатта. Бироқ, Қарор ижросини таъминлашда айрим камчиликларга йўл қўйилмоқдаки, ана шу салбий ҳолатлар эришилаётган ютуқларга соя солиб турибди.

Қалтис «рақобат»

Эрта тонгда ҳаммамиз ҳам яхши ният билан кўчага отланамиз: кимдир ўқишга, кимдир ишга, яна биров шахсий юмушини бажаришга. Узоғимизни яқин қилишда эса жамоат транспортининг ўрни катта.

Албатта, аҳолининг бу борадаги эҳтиёжини қондириш хизмат кўрсатувчи ташкилотлар зиммасига каттагина масъулият юклайди. Сабаби, ҳар қандай жамоат транспортида ҳам йўловчиларнинг ўз манзилига бехатар етиб боришига ўша ташкилотлар, аввало, ҳайдовчилар жавобгардир. Хўш, мана шу жавобгарликни пойтахт жамоат транспорти ҳайдовчилари қай даражада ҳис қилишмоқда? Келинг, ушбу саволга жавоб беришдан аввал кўпинча ўзим гувоҳи бўладиган бир ҳолатга эътиборингизни қаратсам.

Одатда, ишга келиб-кетишда икки автобус хизматидан фойдаланаман. Булар "Мустақиллик майдони — Қўйлиқ маркази" йўналишида ҳаракатланувчи 30- ҳамда "Чорсу — Авиасозлар бозори" ўртасида қатновчи 44-автобуслардир. Гарчи уларнинг йўналишлари бошқа-бошқа бўлса-да, Паҳлавон Маҳмуд ва Паркент кўчаларига келганда ҳар иккиси ёнма-ён ҳаракатланади. Ҳамма гап ана ўша қисқа фурсатлик учрашувда. Чунки ҳудди шу масофада автобус ҳайдовчилари ўзаро мижоз талашишади ва табиийки, бунинг учун қалтис вазиятларга ҳам тап-тортмай қўл уришади.

Айтаётганларим шунчаки қуруқ гап бўлиб қолмаслиги учун бир мисол. Шу йилнинг 17 май куни эди. Соат тахминан 19:15. Ишдан қайтаётиб Паҳлавон Маҳмуд кўчасида жойлашган 6-туғуруқхона бекатидан 44-автобус(давлат рақами 11 AU 239)га чиқдим. У "Авиасозлар бозори" томон бир маромда ҳаракатланиб бораётганди. Бироқ, кутилмаганда 30-автобус(давлат рақами 10 AV 913)нинг пайдо бўлиб, катта тезликда уни қувиб ўтгани ҳайдовчини «хушёр» торттирди. Юқорида тасвирлаганимиз хунук манзарага шу заҳоти яна бир карра гувоҳ бўлдик: икки автобус ҳам тезликни борган сари оширарди. Чорраҳаларга келганда эса, светофор гарчи қизил чироқни кўрсатиб турган бўлса-да, автобуслар белгиланган чизиқни босиб ўтиб, йўлнинг қоқ ўртасига бетартиб туриб олларди. Йўловчиларнинг ҳаётини хавфга қўйиб, олдинга ўтказиб юбормаслик мақсадида автобуслар бири иккинчисини қисиб чиқаришга уриниши эса ҳаммасидан ошиб тушарди.

14 июнь куни соат тахминан 20-21 орасида давлат рақами 11AU 242 ва 10 AX 094 бўлган автобусларда ҳам ҳудди шундай ҳолат кузатилди.

Ана энди уларнинг салонидаги йўловчилар аҳволини тасаввур қилиб кўринг. Кимдир юрак ҳовучлаган, яна кимдир ҳайдовчининг шаънига "илиқ" гап айтган. Худо кўрсатмасин, кутилмаганда автоҳалокат юз берса нима бўлади? Аминмизки, ҳайдовчи бундай бўлмаслигига ҳеч қачон кафолат беролмайди. Шундай экан, наҳотки улар йўл хатони кечирмаслигини билишмаса?

Афсуски, шаҳар жамоат транспорти билан боғлиқ бундай салбий ҳолатлар тез-тез рўй бериб турарқан. Республика Йўл ҳаракати хавфсизлиги бош бошқармаси техника назорати бўлими катта инспектори Эрали Бозоров билан суҳбатлашганимизда бунга яна бир карра амин бўлдик.

— Автоҳалокатларнинг 80 фоизида ҳайдовчилар айбдор бўлишади, — дейди у. — Масалан, катта тезликда бир-бирини қувиб ўтиш, йўловчилар ҳаётини хавф остида қолдириб, рулни маст ҳолда бошқариш, светофорнинг тақиқланган чироқларида ўтиш каби салбий ҳолатлар шулар жумласидандир. Содир этиладиган ҳодисаларнинг маълум бир фоизи эса пиёдалар айби билан юзага келади.

Рақамларга мурожаат қиламиз: биргина Тошкент шаҳрида 2005 йилнинг ўзида автобуслар билан боғлиқ 125 та йўл транспорти ҳодисаси қайд этилди. Бунинг натижасида 137 киши турли даражада тан жароҳати олди. Энг ачинарлиси, автоҳалокат туфайли ҳаётдан бевақт кўз юмган кишилар ҳам бўлди. Жорий йилнинг тўрт ойи давомида эса, автобуслар иштирокида 37 та йўл транспорт ҳодисаси содир этилди. Натижада 46 киши тан жароҳати олди.

Албатта, юқоридаги масалалар бўйича Йўл ҳаракати хавфсизлиги ходимлари тегишли мутасадди ташкилот вакиллари билан ҳамкорликда бир қанча тадбирларни амалга оширишмоқда. Тушунтириш ишлари олиб борилмоқда. Бироқ, ана шу саъй-ҳаракатлар бесамар кетмаслиги ҳайдовчиларнинг ўзига ҳам боғлиқ. Улар буни ҳали тўлиқ ҳис қилишмаётгани эса бор гап. Бундан ташқари, автобуслар халқ мулки эканлигини, улар қанчадан-қанча маблағ эвазига харид қилинаётганини ҳам унутмаслик лозим.

Энди талаб қатъий

Кези келганда, яна бир масала хусусида ҳам тўхталиб ўтиш жоиз. Маълумки, шу пайтга қадар тижорат асосида йўловчилар ташиш фаолияти билан ҳам юридик, ҳам жисмоний шахслар баб-баравар шуғулланиб келишарди. Бироқ, тажриба шуни кўрсатдики, яратилган шароит бир хил бўлишига қарамасдан, мавжуд тартиб-қоидаларга амал қилиш борасида ҳамиша ҳам тенгликка эришилмаётганди. Масалан, юридик шахсларда автомобилларни таъмирлаш учун барча шарт-шароитлар, техник ва тиббий мутахассислар мавжуд. Шу боис уларда ҳаракат хавфсизлигини таъминлашнинг муҳим асослари яратилганди. Лекин хусусий ташувчиларда бундай эмасди. Президентимизнинг шу йил 9 мартдаги "Автомобиль транспортида йўловчилар ташиш соҳасидаги фаолиятнинг алоҳида турларини амалга оширишни тартибга солиш тўғрисида"ги Қарори айнан мана шу масалани изга солишга йўналтирилган дейиш мумкин. Яъни, ушбу ҳужжатга кўра, 2006 йилнинг 1 июнидан бошлаб автомобиль транспортида йўловчиларни шаҳар, шаҳар атрофи, шаҳарлараро ва халқаро йўналишларда тижорат асосида ташиш фаолияти фақат юридик шахслар томонидан амалга оширилиши белгилаб қўйилди. Бу билан ҳаракат хавфсизлигини таъминлашга эришиш ва йўловчиларга хизмат кўрсатиш сифатини яхшилаш, аниқроғи, йўловчи ташувчи ва барча йўл ҳаракати қатнашчиларининг ҳаётини ҳимоя қилиш алоҳида эътиборга олинди.

Тошкент шаҳар Йўловчи транспортининг барча турлари ҳаракатини лицензиялаш ва мувофиқлаштириш департаментининг маълумотларига қараганда, айни пайтгача пойтахтимизда тижорат асосида йўловчи ташиш фаолияти билан шуғулланувчи элликдан зиёд юридик мақомга эга корхона ташкил этилган. Уларга мингдан ортиқ фуқаро аъзо бўлиб кирди ва тижорат асосида йўловчи ташиш ҳуқуқини берадиган лицензия олди.

Мана, Қарорда белгиланган муддат — июнь ойи ҳам бошланди. Демак, бундан буён жисмоний шахслар ёки якка тадбиркорларнинг автомобилларда йўловчи ташиш фаолияти ноқонуний деб ҳисобланади. Бу борада қоидаларни бузган фуқароларга эса қаттиқ чоралар кўрилиши аниқ. Мисол учун, лицензиясиз йўловчи ташиш фаолияти билан шуғулланаётган шахсларга нисбатан суд орқали энг кам иш ҳақининг 20 бабаробаридан 150 баробаригача миқдорда жарима солинади. Агарда маъмурий жазо қўлланилгандан сўнг бир йил мобайнида яна шундай ҳуқуқбузарлик ҳолати содир этилса, йўловчи ташиш транспорти ҳуқуқбузарлик воситаси сифатида мусодара қилинади. Бунга йўл қўйган шахс қонунда белгиланган тартибда жавобгарликка тортилади.

Ушбу янги тартиб-қоидаларни жамоатчиликка тушунтириш мақсадида масъул идоралар томонидан кўплаб йиғилишлар, ҳайдовчилар билан мулоқотлар, оммавий ахборот воситалари орқали эса чиқишлар ташкил қилинди. Албатта, бу ўзининг ижобий натижасини берди. Республика бўйича йўловчи ташиш фаолияти билан шуғулланувчи 102 та юридик мақомга эга корхона янгитдан тузилгани, уларнинг сони 498 тага етгани ҳам бунинг ёрқин далилидир. Лекин кузатувларимиздан англадикки, ҳали ҳануз айрим ҳайдовчилар Қарор моҳиятини тўла тушуниб етмай, баъзилари эса била туриб ноқонуний хатти-ҳаракатларга йўл қўймоқда.

4 июнь, якшанба. Шу куни кичик бир рейд ўтказдик. Яъни, пойтахт кўчаларида ҳаракатланаётган автомобилларга мижоз сифатида чиқиб, ҳайдовчилардан маълум бир масофага элтиб қўйишларини илтимос қилдик. Фурсатдан фойдаланиб, улар билан йўловчи ташишнинг янги тартиб-қоидалари хусусида суҳбатлашдик.

— Шофёр ака, мана, йўлда юрасиз. Июндан қанақадир қоида кучга кирибди дейишяпти. Шу ростми? — дея гўё ҳеч нарса билмагандек сўрадик.

— Мен ҳам шу ҳақда эшитдим. Лицензия олиш керак эканми... Билмадим. Очиғи, қизиқиб кўрмадим.

— Нега?

— Чунки мен фақат таксичилик билан шуғулланмайман-да. Ишдан кейин бир-икки соат айланаман, холос. Бензин пули, ремонт деганларидек.

— Бунга рухсат берилганми? Яъни, индашмайдими?

— Ким билсин, ҳали ҳеч ким ушламадию.

— Машинангиз-чи, ишончлими? Мутахассисларга кўрсатиб турасизми?

— Кўрсатмасам ҳам биламан. Отдек. Битта жойи "тиқ" этмайди. Э, менга қара, оғайни, намунча тергадинг? Ё мени текширяпсанми?..

"Жигули" ҳайдовчиси билан "Халқлар дўстлиги" кўчасида бошланган суҳбатимиз "Олой" бозорига келганда шу тақлид якунига етди. Навбатдаги йўналишимиз эса худди шу жойдан то "Паркент" бозоригача бўлди. Бизга бу гал "Тико" машинаси хизмат кўрсатди.

— Янги Қарор чиққан, — деди унинг ҳайдовчиси юқоридаги саволимизга уддабуронлик билан жавоб бераркан. — Газетадан ўқигандим. Бирорта корхонага бирлашиш ёки беш-ўнта таксичи биргаликда уюшма тузиши керак. Шундан кейин ишласа бўларкан.

— Сиз қўшилдингизми?

— Нима қиламан?! Ортиқча харажат.

— Мумкинмас-ку бунақа юриш? Эшитишимча, жарима солинармиш, машинангизни олиб қўйишлари ҳам мумкин экан. Жавобгарликдан чўчимайсизми?

— Билдирмасдан, йўлини қилиб ишласа бўлади...

Бундай "ишбилармон"ларга кўп дуч келдик. Назаримизда, ана шу салбий ҳолатларга ҳайдовчилар билан бирга йўловчиларнинг ўзлари ҳам сабабчи бўлишмоқда. Аслида барча ҳаётий ҳужжатлар сингари бу Қарор ҳам, аввало, халқ манфаатини ўйлаб татбиқ этилмоқда. Бу билан йўл ҳаракати қатнашчиларининг хавфсизлиги таъминланаётганини, ҳуқуқлари ҳимоя қилинаётганини ҳар бир фуқаро қалбдан ҳис қилиши лозим. Ана шунда ижро ҳам енгил кўчади.

Шавкат ОРТИҚОВ, "Халқ сўзи" мухбири.

Яширилган даромад татимас

Жаҳон иқтисодиётида муносиб ўринни эгаллайдиган аксарият давлатларнинг юксак мавқега қандай қилиб эришганини кўпчилигимиз жуда яхши биламиз. Масалан, Германия ҳамда Япония мисолида айтадиган бўлсак, ҳар икки мамлакатда ҳам кичик бизнесни қўллаб-қувватлашга қаратилган давлат тизими шакллантирилгани туфайли тараққий этган иқтисодиёт вужудга келган. Ялпи ички маҳсулотда хусусий тадбиркорликнинг салмоқли ўринга эга бўлишида ҳам ана шу омиллар асосий ўрин тутади.

Солиқ тизими

Бизда ҳам кичик бизнес ва хусусий тадбиркорликни қўллаб-қувватлашга, уни ҳар томонлама ривожлантиришга ва шу орқали мазкур соҳанинг иқтисодиётдаги улушини кўпайтиришга устувор вазифа сифатида эътибор қаратиляпти. Жумладан, давлат тузилмаларининг тадбиркорлар фаолиятига асоссиз аралашувини чеклаш, хўжалик субъектларига қўриладиган жазо чоралари тизимини тўлиқ қайта кўриб чиқиш, хусусий тадбиркорларга зарур ресурсларни сотиб олиш ҳамда ўз маҳсулотларини сотиши учун бозорларга чиқиш имкониятларини кенгайтириш, уларга молиявий кўмак, қўшимча солиқ имтиёзлари беришга алоҳида аҳамият берилмоқда. Бу саъй-ҳаракатларнинг эвазига эса, тадбиркорлардан фақат яхши ишлаш, элюртга наф келтириш талаб қилинмоқда, холос.

Афсуски, ана шу имкониятлардан унумли фойдаланиш ўрнига қўпол қонунбузарликларга йўл қўяётган тадбиркорлар ҳам учраб турибди. Тошкент шаҳар Мирзо Улуғбек туман Давлат солиқ инспекцияси "Хўжалик юритувчи субъектларнинг ҳисоб рақамидаги пул маблағлари айланмасини таҳлил қилиш" бўлими томонидан шубҳа остидаги олтита корхона фаолияти таҳлил қилинганда, ана шундай салбий ҳолатлар аниқланди. Масалан, қурилиш-таъмирлаш фаолияти билан шуғулланувчи "Капремсервис" корхонаси 47300 минг сўм, фаолияти улгуржи савдо ва ишлаб чиқариш бўлган "Акром ота Умид" корхонаси 46800 минг сўм ялпи тушумни солиқ идорасига тақдим этган ҳисоботларида камайтириб кўрсатган. "Акром ота Умид" корхонаси, шунингдек, 67780 минг сўм нақд пулни банкка топширмаган.

Матн териш, оригинал макет тайёрлаш ва улгуржи савдо билан шуғулланувчи "Платиниум публишер" корхонаси 7760 минг сўм, "Қойил" масъулияти чекланган жамияти 71200 минг сўм ялпи тушумни солиқ идорасидан яширишган. "Қойил" корхонаси бундан ташқари 33620 минг сўм, "Дов лайн" масъулияти чекланган жамияти 215350 минг сўм нақд пулни банкка топширмаган. "Керамика бизнес" масъулияти чекланган жамияти эса, Низом жамғармасини тўлиқ шакллантирмай туриб, улгуржи фаолияти билан шуғулланган.

Юқоридаги корхоналарнинг ҳужжатлари ҳуқуқни муҳофаза қилиш органларига юборилди. Айни пайтда тергов ишлари олиб борилмоқда.

Ўрни келганда айтиш жоизки, Тошкент шаҳар Мирзо Улуғбек туман Давлат солиқ инспекцияси ходимлари ўз фаолиятларини ҳуқуқни муҳофаза қилиш идоралари билан ҳамкорлик қилишга алоҳида эътибор қаратишмоқда. Президент фармонлари, ҳукумат қарорлари ва тегишли кўрсатмалар ижросини тўлақонли таъминлаш мақсадида қатор тадбирлар ўтказишмоқда. Жумладан, маҳалла фуқаролари йиғинлари қошида аҳолининг, айниқса, кичик бизнес ва хусусий тадбиркорлик вакилларининг молия-иқтисодиёт, банк, солиқ ҳамда валюта соҳасидаги жиноятларга, жиноий фаолиятдан олинган даромадларни легаллаштиришга, терроризмни молиялаштиришга қарши курашишни кучайтириш борасидаги ҳуқуқий саводхонлиги, маданиятини юксалтириш бўйича илмий-амалий семинарлар ўтказиш режасини ишлаб чиқиб, амалга ошираяпти.

Шафоат НУРБОЕВА, Мирзо Улуғбек туман Давлат солиқ инспекцияси ходими.

Фуқаролар мурожаати — назоратда

Тошкент шаҳар, Собир Раҳимов тумани, Калонов мавзесидаги 2-уйда яшовчи Норсулув Алимова 2002 йил кўкламида таҳририятимизга шикоят хати йўллаганди. Унда айрим қўшнилари уй ертўласини металл тўсиқлар ёрдамида ажратиб, ўзбошимчалик билан ўзаро тақсимлаб олишгани, 1- ва 2-хонадон соҳиби уйга кириш йўлагининг бир томонини беркитган, иккинчи ва учинчи қаватларда истиқомат қилувчилар эса балкон ён деворини 25-30 сантиметр ўйган ҳолда ўзлари учун қўшимча хоналар қуришгани ҳақида сўз юритганди.

ЁЛҒОН ФОШ БЎЛДИ

Оқибатда бинонинг муайян қисми сейсмик талабларга жавоб бермайдиган, фавқулодда вазиятларда аҳолининг ташқарига чиқишига, зудлик билан бажариладиган ишларни амалга оширишга халақит берадиган даражага келиб қолганидан хавотирланганди.

Биз ушбу шикоят хатини текшириш ва зарур чора-тадбирлар кўриш учун ўз вақтида Собир Раҳимов тумани ҳокимлигига юбордик. Шунга кўра, кўп ўтмай ҳоким ўринбосари А.Мўминов имзоси билан расмий жавоб олдик. Унда арзгўй тилга олган барча қонунбузарликлар бартараф этилгани билдирилганди. Жавобга илова қилинган, Аҳмад Яссавий номли маҳалла фуқаролар йиғини раиси Ш. Тўлаганова, туман ҳокимлигининг қурилиш бўлими бош мутахассиси Б.Асқаров, уй бошқарувчилари М.Загриддинов, Х.Аминов, мазкур уйда яшовчи О.Назаров ва бошқалар томонидан имзоланган йиғилиш баённомасида ҳам шу гаплар ёзилганди.

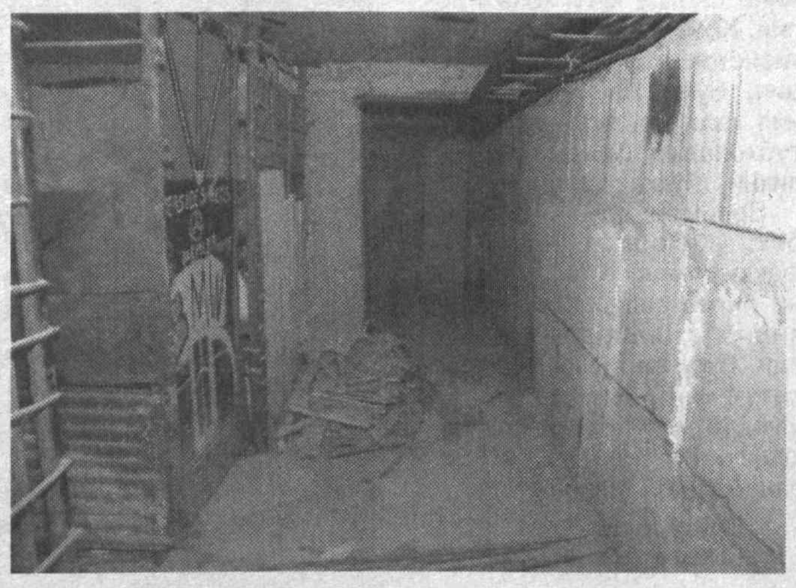

Амалда-чи!..

Орадан тўрт йилдан зиёдроқ вақт ўтди. Аммо бир вақтлар ҳоким ўринбосари жавобида ва фуқаролар йиғини мажлиси баённомасида тилга олинган маълумотлар ёлғон бўлиб чиқди. Шу боис Норсулув Алимова яқинда таҳририятимизга такроран шикоят хати ёзиб, ҳамон давом этаётган ўзбошимчаликларни бартараф этишда амалий ёрдам сўради.

Хўш, бу ҳолатни Аҳмад Яссавий фуқаролар йиғини ва туман ҳокимлиги масъуллари қандай изоҳлашаркин?..

СУРАТЛАРДА: Собир Раҳимов тумани, Калонов мавзесидаги 2-уйнинг ўзаро тақсимлаб олинган ертўласи; шу уйнинг орқа томонга чиқиш йўлагига ноқонуний қурилган хона.

Темур ҚУРБОНБОЕВ олган суратлар.

«SUVMASH» ОАЖ

буюртмачиларга омбордан таъмирланган ўз маҳсулотларини олиб кетишлари кераклигини маълум қилади:

БУЮРТМАЧИ	МАҲСУЛОТ НОМИ	ДОНА
Қашқадарё вил. «Иссиқлик манбаи» ИЧБ	электродвигатель М315МК4 250F 1500	1 та
Тош. вил., Ўрта Чирчиқ т-ни, «Қурол ота» ш/х	электродвигатель 75F 1500	1 та
«Сувмахсустаъмир»	электродвигатель АЛ 102-4 160F 1500	1 та
Жиззах ХҚРБ	электродвигатель 55F 1500	1 та
Жиззах ХҚРБ	электродвигатель 75F 1000	1 та
Сурхондарё вил., «Ҳазорбоғ» ш/х	электродвигатель АЛ 101-6 100F 1000	1 та
Сурхондарё вил., «Ҳазорбоғ» ш/х	электродвигатель АЛ 103-6 160F 1000	1 та
Тошкент ш. ТББ-5	электродвигатель МТВ 8 22F 720	1 та
Тошкент ш. ТББ-5	электродвигатель 4А 180М4 30F 1500	1 та
Тошкент ш. ТББ-5	электродвигатель МО 200-4 30F 1500	1 та
«Янги ҳаёт» ш/х	электродвигатель АО3-2-91-6 55F 1000	1 та
Сурхондарё вил., Улаш Туропов номли ш/х	электродвигатель М 250 М6 55 F 1000	1 та
Сурхондарё вил., Улаш Туропов номли ш/х	электродвигатель А-92-6 75F 1000	1 та
Тошкент вил., «Авангард» ш/х	электродвигатель М 280 L6 160F 1000	1 та
Сурхондарё вил., Бойматов номли ш/х	электродвигатель М 280 ML4 200F 1500	1 та
Сурхондарё вил., Бойматов номли ш/х	электродвигатель 4А 132-2 11F 3000	1 та
Нукус ш., ОДСП-1	электродвигатель А 4-400 250F 600	1 та
Гулистон ш. ҳокимияти	электродвигатель 4А 180 S 22F 3000	2 та
Гулистон ш. ҳокимияти	электродвигатель 4А 200 М4 37F 1500	2 та
Гулистон ш. ҳокимияти	электродвигатель 4А 160 S4 15F 1500	2 та
Гулистон ш. ҳокимияти	электродвигатель ASI 63-180M 22F 3000	1 та
Чиноз тумани, Охунбобоев номли ш/х	электродвигатель 4А 280 М8 75F 750	1 та
Наманган «Сувоқова» ИЧБ	электродвигатель AL 102-4 160F 1500	1 та
Наманган «Сувоқова» ИЧБ	электродвигатель AL 103-4 190F 1500	1 та
Наманган «Сувоқова» ИЧБ	электродвигатель 4АМН 315-4 200F 1500	1 та

Кўрсатилган ташкилотлар буюртма маҳсулотларини 30 кун мобайнида олиб кетмаса, мазкур маҳсулотлар «SUVMASH» ОАЖ омборидан эркин савдода сотилади.

ТЕЛЕФОН (998-71) 195-25-75.

27878/1066

Азиз юртдошлар!

АКЦИЯДОРЛИК ТИЖОРАТ "АЛОҚАБАНК"нинг

янги қулай **"САХИЙ" 2 ойлик** депозит омонатидан фойдаланинг!

Омонатга йиллик **22 фоиз** миқдорида даромад тўланади.
Омонатга маблағлар 1 августга қадар қабул қилинади.

Шунингдек, банкда мавжуд қуйидаги омонат турларидан фойдаланишингиз мумкин:

"Байрам"	йиллик 20 фоиз	4 ой муддатга
"Шифокор"	йиллик 22 фоиз	6 ой муддатга, фоизларни ҳар ойда олиш мумкин
"Файзли"	йиллик 21 фоиз	6 ой муддатга, фоизларни ҳар ойда олиш мумкин
"Туҳфа"	йиллик 20 фоиз	6 ой муддатга, фоизларни ҳар ойда олиш мумкин
"Махсус"	йиллик 30 фоиз	муддатсиз, омонатга қўшимча бадаллар қўйиш, коммунал ва телефон хизматлари учун пул ўтказиш мумкин
"Бахтли болалик"	йиллик 30 фоиз	3 йилдан 17 йилгача омонатга қўшимча бадаллар қўйиш мумкин. Омонат 1 ёшдан 15 ёшгача бўлган болалар номига очилади
"Яхши ният"	йиллик 20 фоиз	6 ой муддатга, омонатга қўшимча бадаллар қўйиш мумкин
"Хумо"	йиллик 20 фоиз	12 ой муддатга, омонатга қўшимча бадаллар қўйиш мумкин
"Пластик карточка"	йиллик 24 фоиз	муддатсиз, фоиз қолдиқ суммага ҳисобланади

Омонатга қўйган маблағларингиз Ўзбекистон Республикаси Фуқароларнинг банклардаги омонатларини кафолатлаш фонди томонидан кафолатланган!

Қўшимча маълумотларни 152-78-86, 137-49-36 телефонлари орқали ёки банкнинг исталган филиалидан олишингиз мумкин.

ДУНЁ ЯНАДА ЯҚИНРОҚ БЎЛИШИ УЧУН

UZDUNROBITA first cellular МТС ГА ҚЎШИЛМОҚДА

МТС ЎЗБЕКИСТОН (Уздунробита) тармоғига уланган ҳар бир янги абонентга компания офисида совғалар тақдим этилади!

Ўзбекистан Республикасида хизматлар
"Уздунробита" компанияси
томонидан тақдим этилади
Хизматлар лицензияланган

WWW.MTS.UZ

Иш столингизда жой бўшатмоқчимисиз? Лекин иш учун керакли сканер, принтер, факс, нусха кўчириш мосламасини қаерга қўйишни билмайсиз. Техникадаги янгилик — кўп вазифали қурилмалар туфайли ҳозир бу муаммонинг ечими осон. Бу ажойиб қурилмалар айни пайтда бир нечта техник операцияларни бажариши мумкин. Ана шундай сифатли ва ишончли универсал ёрдамчини қидириб кўрайлик-чи.

> Мени қизиқтириб қолган биринчи жиҳоз Samsung Electronicsнинг кўп вазифали SCX-4521F қурилмаси бўлди. Бу янгилик оргтехника ҳақидаги тасаввуримни бутунлай ўзгартириб юборди. Биргина техника жиҳозида тўртта (!) вазифани жамлаш мумкинлиги хаёлимга ҳам келмаган эди. Машҳур мультфильм қаҳрамонидек: «Техника нималарга қодир!» дегим келди. Лазерли принтер вазифаларидан ташқари янги қурилма менга сканерлаш, нусха кўчириш ва факсимил алоқанинг аъло имкониятларини ваъда қиларди.

> Бу вазифаларнинг ҳаммасини иш столининг бир четида жойлашадиган, думалоқ шаклли нафис, ихчам аппарат бажаради!

> Лекин бу «кичкинтой» идорада ҳақиқий паҳлавон бўлар экан. Ечими бир дюймга 600 нуқтали бўлган тасвирни 1 дақиқада 20 бет босиб чиқариш! Яна битта кутилмаган совға бунда тонернинг чорагича тежалади (бетакрор тежаш технологияси туфайли), буниси мен, яъни шахсий фойдаланувчи учун жуда керак. Уни тўлдиришда тежам анча сезиларли бўлади.

> Бу ажойиб асбобнинг яна бир вазифаси — нусха кўчириш. «Ксеронусха» тушунчаси кундалик ҳаётимизга кирганига анча бўлди. Шунинг учун уйда ёки ишхонада бундай техника бўлиши жуда қулай. Янги SCX-4521F нусха кўчиришни ўта осонлаштиради. Бу ерда нусха катталигини асл нусхагача келтиришдан бошлаб ҳаммаси автоматлашган. Вазифаларидан бири эса умуман янгича ноу-хау. Икки томонлама ҳужжатлардан нусха кўчиришни айтаяпман. Эндиликда асл нусхани, масалан, паспортни айлантириш ва иккинчи томони тескари чиқмаслиги учун унинг ҳолатини эслаб қолиш шарт эмас.

> Қоғозни бир марта ўтказишдаёқ аппарат бир варақда ҳужжатнинг иккала томонини чиқариб беради! «Клон» режими эса бир варақда ҳужжатнинг бир нечта нусхасини жойлаштириши мумкин. Бундан ташқари, ҳар гал керакли режимни созламаслик учун «танланган нусха кўчириш режими» мавжуд. Бир тугмани босиб, керакли режимни созлайсиз. Айтганимдек, ҳаммаси автоматлашган.

> Бу ҳали ҳаммаси эмас. Кўп вазифали кичкинтойимиз сканерлашни ҳам билади. Натижада ечими бир дюймга 4800 (!) нуқтали сифатли рангли тасвир чиқади (оқ-қора тасвирнинг сифатини унинг 256 жилоси кўрсатади). Samsungнинг бу янгилиги билан матнни сканерлаш ҳам муаммо эмас. Ҳарф териб нима қиласиз? Матнни таниб олишнинг универсал тизими дарҳол мониторга асл нусхани чиқариб беради.

> Барибир, бу универсал техника яна алоқа воситаси бўла олишини тасаввур қилишим қийин эди. Ҳақиқатан ҳам худди шундай. Мен ўзим шахсан факс ахборотини жўнатиб, бу ажойиб жараённинг шоҳиди бўлдим. Айтмоқчиманки, жўнатиш бир онда ўтади (тезлиги сониясига 33,6 Кбит гача). Фойдаланувчидан эса озгина ҳаракат талаб этилади, яъни ҳужжатни фақат яшикчага солиб, керакли рақамни териш. Рақамли тугмалар аппаратнинг олд панелида жойлашган. Бунда 10 та телефон рақамини машина бир тугмадаёқ эслаб қола олади.

> ... SCX-4521F билан батафсил танишиш мени бефарқ қолдирмади. Бундай ёрдамчи ишни ҳақиқий роҳатга айлантириши мумкин! Қизиқиб қолганларга эса, пойтахтда ушбу кўп вазифали қурилма моделининг биргина дистрибьютори борлигини айтишим мумкин — «Sharifa T» МЧЖ (Ғафур Абдурашидов кўчаси, 1-«А» уй. Тел.: 137-68-03, 137-68-04, 134-00-61). Фақат бу ерда сиз сертификатланган маҳсулотни уч йиллик кафолати билан харид қилишингиз мумкин.

> Батафсил маслаҳат ва энг олий даражадаги хизмат кўрсатишни Samsung компаниясининг Ўзбекистондаги ваколатхонасининг сервис-марказларидан олишингиз мумкин: «MASTER-SERVICE» ХФ (Чилонзор тумани, Туроб Тўла кўчаси, 55-уй. Тел.: 144-72-91, 127-78-74) ва «Delight»ШК (Қори-Ниёзий кўчаси, 39-уй. Тел.: 137-68-03, 137-68-04).

Тиббиётчилар анжумани

Ҳар сафар бўлгани каби тиббиётчиларнинг бу галги йиғини олдидан ҳам қатор ташкилот, фирмаларнинг дори-дармонлари ҳақидаги қўлланмалар, плакатлар, дастурлар, ҳисобот тўпламлари Республика Эндокринология илмий-текшириш институтига келган меҳмонлар — эндокринологларга тақдим этилди.

Чунки қандли диабет хасталиги ва унинг асоратлари шу соҳа мутахассисларининг, айниқса, кейинги пайтда бу борада янада самарали илмий ишлар олиб боришини тақозо этяпти. Шу мақсадда куни кеча улар Республика Соғлиқни сақлаш вазирлиги, Ўзбекистон Эндокринологлари ассоциацияси ҳамкорликда уюштирган илмий-амалий анжуманга тўпланишди.

Унда асосан мамлакатимиз ҳудудларида шу йўналишда фаолият кўрсатаётган мутахассислар, тиббиёт муассасаларининг раҳбарлари, шунингдек, ҳамширалар иштирок этгани аҳамиятли бўлди. Бунинг боиси бор, албатта. Тадбирда қилинган «Инсулин резистентлиги муаммоси ва уни ҳал қилиш», «Қандли диабет касаллигида Манинилнинг қўлланиш хусусиятлари», «Диабет тўпиғи синдроми муаммоси, даволаш ва профилактика усуллари» сингари бир қатор маърузалардан шуни англаш мумкин эдики, беморларни даволашда, айниқса, жарроҳлик усуллари қўлланилганда оғирлик юки кўпроқ ҳамшираларга тушади. Шунинг учун ҳам тадбир давомида амалий машғулотлар ўтказилгани анжуман қатнашчиларида алоҳида таассурот қолдирди. Бу уларнинг амалий ишларида асқотиши шубҳасиз.

Анжуманнинг энг аҳамиятли томони шунда бўлдики, тақдим этилган қўлланмаларнинг ўз эгалари — шу соҳа мутахассисларига етиб бориб, жойларда қандли диабет хасталигини даволашда «ишлаши» назорат қилинадиган бўлди.

Умида ФАЙЗИЕВА,
«Халқ сўзи» мухбири.

Маънавият

Бугунги кунда Самарқанд вилоятида 743 та оммавий кутубхона фаолият кўрсатаяпти. Уларнинг 661 таси қишлоқларда жойлашган. Бундан ташқари, 16 та марказлашган кутубхона ҳам мавжуд. Зиё масканларининг умумий китоб фонди 5 миллион нусхадан ортиқ.

— Бу жуда катта интеллектуал салоҳият манбаи демакдир, — дейди вилоят илмий-оммабоп кутубхонасининг директори Шаҳодат Аҳмедова. — Аслида кутубхонанинг жамиятдаги маърифий, маданий роли юксак. Негаки, кишилар онгининг ўсишида, тафаккурининг бойишида, дунёқарашининг кенгайишида китобнинг аҳамияти беқиёс.

ЁШЛАР КИТОБ ЎҚИМАЙДИМИ?

Самарқандлик кутубхоначилар бу фикрни рад этишади

Ҳа, китоб — муқаддас хазина, инсоният ижодининг чинакам ҳайратланарли ва энг буюк мўъжизаларидан бири. Шунинг учун ҳам отабоболаримиз фаолиятида китоб тўплаш ва кутубхона очиш муҳим вазифа ҳисобланган. Китобга бўлган ғамхўрлик, унинг авайлаб-асралиши бобида Темурийлар давридаги кутубхоналар ҳамон эътиборлидир. Машҳур швед санъатшуноси Артур Поун «Европа ҳамон уйқуда чоғида ислом донишию ҳунари оламнинг ярмини илму урфон нури билан чулғаган эди» деб таъкидлаганда, айнан Темурийлар даврида фан ва маданиятда, жумладан, кутубхоналарга ҳам ғоят катта ғамхўрлик кўрсатилганини назарда тутган эди. Айниқса, 1428-1429 йилларда ташкил этилган Улуғбекнинг Самарқанддаги машҳур расадхонасидаги кутубхона шу давр илм фани учун жуда катта аҳамият касб этгани тарихдан маълум.

Бутун дунёда интеграция жараёнларининг жадаллашуви коммуникация соҳасида, турли ахборот алмашинув тармоқларида яққол намоён бўлмоқда. Бундай имкониятлар шаҳар ва туманлар миқёсидаги кутубхоналарнинг ҳам ахборот алмашинувидаги аҳамиятига ижобий таъсир ўтказмоқда. Натижада анъанавий кутубхоначилик технологиялари, хизмат кўрсатиш усул ва шакллари, кутубхоналарнинг ўзаро ҳамкорлик тамойиллари, қолаверса, улардаги бошқарув жараёнлари ҳам тез ўзгараяпти. Кутубхона фондлари янги турдаги электрон ахборот ресурслари билан бойимоқда.

Зиё масканларида электрон ўқув заллари, видеозал, овоз ёзиш студияси ташкил этиш, интернет тизимига уланишга бўлган эҳтиёжлар катта эканлиги бугунги кунда сир эмас. Кутубхонанинг ўз электрон ресурс базасини яратиш учун янги дастурларни жорий этишга бўлган талабнинг ошаётгани соҳа мутахассислари олдига муҳим вазифалар қўймоқда.

— Бу борада ҳам сезиларли ўзгаришлар ва ҳаракатлар олиб борилаётганидан қувонасан, киши, — дейди Шаҳодат Аҳмедова. — Кутубхоналар фаолиятида янги ахборот технологияларини жорий қилиш, турли манбалар орқали ахборот излаш асосларини ўрганишга бағишланган семинарлар, илмий-амалий конференциялар ва давра суҳбатлар ўтказилмоқда.

Вилоят кутубхонасида бўлган чоғимиз соҳа ходимлари бир фикрни айтиб қолишди:

— Кейинги пайтларда айримлар ёшларнинг кутубхоналарга кам келиши, кам китоб ўқишлари ҳақида кўп гапирадиган бўлиб қолишди, — дейишди улар. — Аммо биз бу фикрга қўшилмаймиз. Бу кутубхонага келмайдиган, китобхонларга учрамайдиганларнинг фикри. Масалан, зиё масканимиздаги китобхонларнинг 70 фоизини 25 ёшгача бўлганлар ташкил этади. Ҳозир улар 33 минг нафардан ортиқ. Йилига 700 минг нусха атрофидаги китоблар уйга берилади. Ўтган йили 5 миллион сўмликдан ортиқ адабиётлар сотиб олинди. Яна шунча миқдордаги маблағ матбуот нашрлари обунасига сарфланди.

Кутубхонада кўплаб ижтимоий ташкилотлар, турли нодавлат нотижорат миллий маданий марказлар билан ҳамкорликда ўтказадиган оммавий тадбирларда ҳам ёшлар доимий равишда фаол иштирок этишади.

1999 йилда Самарқандда вилоят кутубхоначилари ассоциациясининг тузилиши билан вилоятда кутубхоначилик ишини ривожлантиришнинг янги даври бошланди. Барча тизим ва идоралар кутубхоналари ўртасидаги мувофиқлашув кучайди. Нодавлат нотижорат ташкилотлари билан ҳамкорлик алоқалари мустаҳкамланди. МДҲ мамлакатлари ва чет эл кутубхоначилик ишининг мутахассислари билан мулоқотлар янги даражага кўтарилди.

Ассоциация фаолиятида 95 йиллик тарихга эга бўлган вилоят кутубхонаси муҳим ўрин эгаллаб келаётганини таъкидлаш жоиз. Айни пайтда кутубхона Россия, Қозоғистон, Эрон, Қирғизистон, Германия, Франция, Буюк Британия, Япония каби давлатлардаги кутубхоналар билан ҳамкорликни йўлга қўйган.

Севимли ёзувчимиз Ойбек: «Китоблар инсон тафаккурининг жавоҳирларини йиғиб авлодларга мерос қилиб қолдиради» деган эди. Бугунги кунда зиё тарқатувчиларимиз ҳам ана шундай улуғ ишларга ҳисса қўшиш ниятида ғайрат билан меҳнат қилишмоқда.

Абдурасул САТТОРОВ,
«Халқ сўзи» мухбири.

DELTA·BI EX
UZBEK EXHIBITION COMPANY
ЗАЩИТА И СПАСЕНИЕ · 2006

МЕЖДУНАРОДНАЯ ЦЕНТРАЛЬНОАЗИАТСКАЯ ВЫСТАВКА
ОФИЦИАЛЬНАЯ ПОДДЕРЖКА
Государственное предприятие "UZMAKHSUSIMPEX"
26-28 сентября 2006 года
Тел. (99897) 330-48-00.
Факс (99871) 144-16-87.
E-mail: delta@uzpak.uz
МЕСТО ПРОВЕДЕНИЯ: ТПК "НАВРУЗ"
* технические средства обеспечения безопасности,
* антитеррористическое оборудование,
* средства защиты информации, * спасения при ЧС и пожарной охраны,
* обеспечения банковской и промышленной безопасности.
Бизнес-партнеры: infoCOM.UZ
ООО "NOVITA-EDMG"
2390Н/568

Босма оммавий ахборот воситалари учун республика танлови

Ўзбекистон мустақил босма оммавий ахборот воситалари ва ахборот агентликларини қўллаб-қувватлаш ва ривожлантириш жамоат фонди ҳудудий босма нашрлар учун 10 000 000 сўм миқдоригача фоизсиз заём бериш бўйича танлов эълон қилади.

Танловда таҳририят ёки ноширлари мулкчилик ва ташкилий-ҳуқуқий шаклидан қатъи назар, Ўзбекистоннинг юридик мақомга эга бўлган, барча вилоят ва туманлар ҳамда Қорақалпоғистон Республикасида фаолият юритаётган босма оммавий ахборот воситалари иштирок этишлари мумкин.

Танлов мавзуси: Танловга босма оммавий ахборот воситаларининг иқтисодий барқарорлигини ошириш ва ўз-ўзини таъминлашга йўналтирилган тадбирларни татбиқ этиш кўзда тутилган бизнес-режалар қабул қилинади.

Танлов якуни бўйича жамоат фонди билан ғолиблар ўртасида шартнома тузилади.

Танловни ўтказиш тартиби ва муддати:

1. Танлов ҳақида республика оммавий ахборот воситаларида эълон бериш — 2006 йил 17 июнгача;

2. Буюртмаларни қабул қилишнинг охирги муддати — 2006 йил 7 август, соат 17.00 гача;

3. Эксперт кенгаши йиғилишида буюртмалар берилган конвертларнинг очилиши — 2006 йил 10 августда, Тошкент шаҳрида;

4. Эксперт кенгаши томонидан лойиҳаларни кўриб чиқиш ва баҳолаш — 2006 йил 11-23 августда;

5. Эксперт кенгаши йиғилишида ғолибларни аниқлаш бўйича овоз бериш — 2006 йил 24 августда.

Буюртмаларни танлаб олишнинг асосий мезонлари:

1. Тақдим этилган бизнес-режанинг босма оммавий ахборот воситаларининг иқтисодий аҳволини яхшилашга қаратилган мақсадларга мувофиқлик даражаси;

2. Бизнес-режанинг тегишли стандарт, тузилма ва талабларга мувофиқлиги, амалий молиявий-иқтисодий асосланганлиги;

3. Лойиҳанинг самарадорлиги ва истиқболи, оммавий ахборот воситаларининг ривожланиши учун барқарор иқтисодий негиз яратилганлиги;

4. Заёмни қайтариш шартлари.

Буюртмаларни тақдим этиш:

Танловда қатнашиш учун ариза берувчилар фонд директори номига мурожаат хати тақдим этишлари лозим.

Буюртмалар ва унга илова қилинаётган ҳужжатлар давлат ёки рус тилларида босма ҳолда, муҳрланган бўлиб "Ҳудудий босма оммавий ахборот воситалари бизнес-режалари танловига" қайд қилган ҳолда қуйидаги манзилга жўнатилади: Тошкент ш., Навоий кўчаси 30-уй, 3 қават, 5-хона.

Фоизсиз заёмлар олиш учун тўлиқ ёки ноаниқ маълумотлар берилган ва Эксперт кенгаши томонидан белгиланган муддатдан кейин тақдим этилган лойиҳалар танловда иштирок этмайди.

Иштирокчилар юборган буюртмалари ва иловалари билан бирга ўз муддатида қабул қилинганига ишонч ҳосил қилишлари лозим.

Танлов ташкилотчиси почта хизмати ва алоқа воситасидаги узилишларга жавоб бермайди.

Буюртмаларнинг қайтариб берилиши сабаблари хабар қилинмайди, лойиҳалар тақриз этилмайди, тадқиқотчилар томонидан танловга тақдим этилган ҳужжатлар ва материаллар қайтарилмайди.

Танловда қатнашиш учун зарур бўлган буюртманинг шакли ва бошқа ҳужжатларни Фонддан ёки www.mmf.uz. сайтидан олиш мумкин.

Танлов мақсади ва шартлари ҳақида иштирокчилар учун ташкилотчи томонидан консультация йиғилиши ўтказилади. Йиғилиш 2006 йил 27 июнь, соат 15.00 да Ўзбекистон Миллий матбуот марказида бўлиб ўтади.

Танловни мувофиқлаштирувчи ташкилот тел/факс: 1441251.

СПЕЦИАЛИЗИРОВАННОЕ ПРОИЗВОДСТВЕННОЕ ПРЕДПРИЯТИЕ (СПП) VINLAD
Vinlad
Сделаем жизнь спокойнее!
ADI International
Panasonic
Вид деятельности — проектирование, производство, внедрение, гарантийное и сервисное обслуживание комплексных систем безопасности для объекта любого масштаба, выбор, тестирование, поставка оборудования для разнообразных решений безопасности.
Системы видеонаблюдения

НОВЫЕ ПОСТАВКИ!
профессиональное качество по привлекательным ценам
ул. Дружбы народов, 44.
Тел.: 367-97-14/15. Факс 367-00-68.
E-mail: vinlad@sarkor.uz
Web-site: www.vinlad.com
ISO 9001: 2000
Лицензия МВД РО «Охрана» № 103,
лицензия МВД УПО № 29/2-2-97,
лиценцзия КМ №000390 (проектирование).
2562R/138

NBU
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИҚТИСОДИЙ ФАОЛИЯТ МИЛЛИЙ БАНКИ
технология ускуналарини харид қилиш ва савдони молиялаш учун Корея Эксимбанкининг кредит йўналиши доирасида республика корхона ва ташкилотларини хорижий валютада молиялаштиради.
- *Кореяда ишлаб чиқарилган товарлар/ускуналарнинг импорт контрактидаги улуши — 100%.*
- *Кредит муддати — 180 кун.*

Қўшимча маълумот учун қуйидагиларга мурожаат қилинг:
Кредитлаш бош бошқармаси тел.: 134-16-02, факс: 135-19-20
ёки Ўзмиллийбанкнинг исталган бўлим/филиали.

NBU
ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ТАШҚИ ИҚТИСОДИЙ ФАОЛИЯТ МИЛЛИЙ БАНКИ
технология ускуналарини харид қилиш ва савдони молиялаш учун Малайзия Экспорт-импорт банкининг кредит йўналиши доирасида республика корхона ва ташкилотларини хорижий валютада молиялаштиради.
- Минимал сумма — 100 минг АҚШ доллари.
- Малайзияда ишлаб чиқарилган товарлар/ускуналарнинг импорт контрактидаги улуши — камида 30%.
- Кредит муддати:
  - *хомашё, материаллар ва бошқа товарлар харидлари бўйича савдони молиялаштириш учун — 1,5 йилгача, шу жумладан 6 ойлик имтиёзли давр;*
  - *инвестиция лойиҳаларини ва ускуналар харидини молиялаш учун — 5 йилгача, шу жумладан 2 йиллик имтиёзли давр;*
  - *ўз маблағлари иштироки — лойиҳа қийматининг камида 25%.*

Қўшимча маълумот учун қуйидагиларга мурожаат қилинг:
Лойиҳаларни молиялаш маркази, тел.: 138-56-68, факс: 135-56-10;
Кредитлаш бош бошқармаси, тел.: 134-16-02, факс: 135-19-20
ёки Ўзмиллийбанкнинг исталган бўлим/филиали.

Фарғона вилояти, Учкўприк тумани давлат солиқ инспекциясидан рўйхатдан ўтиб фаолият кўрсатган
«МБИ Баха», «Кин Орзу» ва «Ҳуволлоҳ Оқсарой» хусусий фирмалари
Фарғона вилояти хўжалик судининг 2006 йил 1 май кунидаги 15-06-04/3489-сонли, 15-06-04/3490-сонли ва 15-06-04/3491-сонли ҳал қилув қарорларига асосан
банкрот деб эътироф этилди ва тугатиш ишлари бошланди.
Ушбу фирмаларга алоқадор шахс ва мулкчилик шаклидан қатъи назар, барча ҳақдор корхона ва ташкилотлар эълон чиққан кундан бошлаб 1 (бир) ой муддат ичида қуйидаги манзилга мурожаат қилишлари мумкин:
Фарғона вилояти, Учкўприк тумани, «Укитувчилар» кўчаси, 20-«А» уй, Учкўприк тумани давлат солиқ инспекцияси, 4-хона.
Телефонлар: 52-7-34, 51-9-72, код 8-(373-51)

Саломатлик поезди – болалар оромгоҳларига

"Экосан" халқаро ташкилотининг саломатлик поезди Зарафшон воҳаси томон йўл олди. Инсонпарварлик юклари, жумладан озиқ-овқат, дезинфекцияловчи воситалар, кийим-кечаклар, кўрпа-тўшак ғилофлари, пойабзаллар ортилган поезд Навоий, Самарқанд ва Бухоро вилоятларидаги ёзги оромгоҳларда дам олаётган болаларга тортиқ этилади.

Тадбир давомида барча дам олиш муассасаларида экологик тарғибот-ташвиқот ишлари, дам олувчилар ўртасида танловлар, викториналар, экофестиваллар ўтказиш режалаштирилган. Шунингдек, ташкилот қорақалпоғистонлик кам таъминланган оилаларнинг 25 нафар фарзандини Россия Федерациясидаги, 100 нафарини Тошкент вилоятидаги болалар оромгоҳларида дам олишларини ташкиллаштиришни режалаштирган. "Ўзбекистон темир йўллари" компанияси билан ҳамкорликда ўтказилаётган ушбу акциялар экологик аҳволи мураккаб минтақаларга мурувват юклари ортилган поездлар ва автопоездларни жўнатиш тадбирлари доирасида ўтказилмоқда.

М. ХОЛМАТОВА.

MF «МЕДИФАРМ»
ФАРМАЦЕВТИКА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ КОРХОНАСИ
Сизларга соғлик-саломатлик тилаймиз!
Истагимиз ҳеч қачон бизнинг дори-дармонларимизга муҳтожлик сезманг.

Ўзбекистон Республикаси Президенти девони жамоаси девоннинг масъул ходими Абдулазиз Абдуғаниевга падари бузруквори
Абдувоҳид АБДУҒАНИЕВнинг
вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик изҳор этади.

Ўзбекистон Республикаси Президенти ҳузуридаги Давлат ва жамият қурилиши академияси жамоаси фалсафа фанлари доктори, профессор
Манзурат Ҳайдаровна ХОЛМАТОВАнинг
вафоти муносабати билан марҳуманинг оила аъзолари ва яқинларига чуқур таъзия изҳор этади.

Қимматли қоғозлар бозори фаолиятини мувофиқлаштириш ва назорат қилиш маркази жамоаси Муҳиддин Нарзиқуловга волидаси
БАСИМАХОН ҳожи аянинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

«Quality Industry International Limited» қўшма корхонаси жамоаси бошқарув раиси Уйғун Нарзиқуловга онаси
БАСИМАХОН ҳожи аянинг
вафоти муносабати билан чуқур таъзия билдиради.

Халқ сўзи
Народное слово

МУАССИСЛАР:
Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ва Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Маҳкамаси

Бош муҳаррир ўринбосари Ш. ЖАББОРОВ

Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлигида 001-рақам билан рўйхатга олинган.
Буюртма Г — 857. 27344 нусхада босилди,
ҳажми — 2 табоқ. Офсет усулида босилган. Қоғоз бичими А—2

ТЕЛЕФОНЛАР:
Газетхонлар билан алоқа ва минтақалар бўлими 133-52-55;
Котибият 133-10-28; Эълонлар 136-09-25.

Газета IBM компьютерида терилди ва операторлар Жамшед Тоғаев ҳамда Баҳодир Файзиев томонидан саҳифаланди.
Таҳририятда ҳажми 5 қоғоздан зиёд материаллар қабул қилинмайди.
t -Тижорат материали

МАНЗИЛИМИЗ:
700000, ГСП,
Тошкент шаҳри,
Матбуотчилар кўчаси, 32-уй.
Навбатчи котиб — Ю. Ҳамидов.
Навбатчи муҳаррир — Б. Эгамқулов.
Навбатчи — Ш. Ортиқов.
Мусаҳҳиҳ — Ш. Машраббоев.

«Шарқ» нашриёт-матбаа акциядорлик компанияси босмахонаси. Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41. ЎзА якуни — [illegible].00 Топширилди — [illegible] 23456